

Buket Arbatlı

Korkunun Kıyılarında

Öykü

İÇİNDEKİLER

Trikupis'in Erleri	7
Hristos Anesti	19
Son Osmanlılar	41
İnkılapları Biz Yapmadık	65
Mustafa'nın Cebi.....	89
Odamdaki Afrika	111

Trikupis'in Erleri

*Akraba ölümlerin kılığında geliyorlar
Kolayca girmek için odama
Bir bakıyorum amcam kardeşim
Bir bakıyorum Polonyalı bir gedikli çavuşu
Hemen de konuşuyor
Oktay Rifat*

Bir hafta önceydi. Kemalettin Sami Bey'in Yunan Başkumandanı Trikupis'i faka bastırdığının haberi geldi. Bunun sevinciyle yolun kötülüğüne de sığa da aldırmadık, kadanaların sırtına kamçıyı yapıştırıp elli kilometre yolu üç günde katettik. Üstümüzde Afyon'u geri almanın şevki de vardı. Yunan bunu beklemiyordu. On dördüncü süvari tümeni de bize yetişip onları arkadan sarınca, toprağın her karışı cehennem çukuruna döndü. Şarapnel parçaları taşı kayayı parçalıyor, tozdan göz gözü görmüyordu. Yunan gâvurunun morali bozuldu. Çemberin içinde kaldıklarını anladılar, çil yavrusu gibi dağıldılar. Yakalayabildiğimizi yakaladık, lakin dağ tepe hâlâ kaçak asker dolu. Araziyi tarayan birliklere ya da köylüye yakalanıyor pezevenkler. Kamp doldu taşı, telörgüyü genişletmek zorunda kaldık. Hal böyleyken, esir kabileleri gelmeye devam ediyor.

Keşke tek derdimiz esirler olsa. İki kolordunun, beş tümenin toplarını yan yana diz, canımızdan kıymetli iki kamyonu tamir et, eğer hayvan bulabilirsen kağnılara bağla, silahları üst üste sırala derken canımız çıktı. Şükür sıhhiyede değilim, bu sıcakta

ölüleri gömmek, ağır yaralı hayvanları vurmak hiç harcım değil. Harp etmek bundan bin kat iyi arkadaş. Bunca gayrete rağmen karargâh hâlâ bir keşmekeş. Herkes bitap. Gâvurun çekilirken yaktığı ormandan dayanılmaz bir is kokusu geliyor, gözlerimiz, genzimiz yanıyor ama şikâyet eden yok. Hiç olmazsa çürüyen şeylerin kokusunu kapatıyor. Keşke yaralıların inlemelerini de örtecek bir şey olsa. Acılar gece mi azıyor ne? Uyumak imkânsız. Hepsinin üstüne tutsakların sonu gelmez mırıldanmaları ekleniyor mu, aklımı yitireceğim.

Nafile, diyor Rüstem. Sen de akıl yok ki kaçırasın. Akıl olan topçu mu olur? Güya muziplik yapıyor davar. Huyu böyle, her gün kavga çıkaracak bir şey bulmazsa rahat edemez. Huzur batar terese.

“He,” derim ben de kulağımı tutarak. “Ne dedin? Topçular az işitir, bilmez misin?”

Karargâh biraz hale yola girdi. Ele geçirilen beşli mavzerleri talim ediyorduk; Yarbay, Kemal Paşa’nın yanından döndü den-di. Kumandan askeri topladı. Gözü pektir, iyi adamdır ama kısa konuşmayı bilmez mübarek. Bir ara neredeyse içim geçiyordu, Yunan tedbir alamadan İzmir’e yürüyeceğiz, demesin mi? Kendimi kaybedip, “Haydi bre efeler, Yunan gavatını sürüp atalım İzmir’den,” diye bağırıverdim. Millet halime katılarak güldü. En çok da Rüstem.

“Ulen, gören de komutan sanır seni,” diye kafa buldu.

Bu sefer altta kalmadım, cevabı yapıştırdım.

“Komutan değilsek de biliyoruz oğlum. Rabbim bizden yana, galip gelecek, eve döneceğiz.”

Nerede bende o şans! O kadar nutuk çek, acemilere caka sat. Yarbay, esirlerle kalacak on adam seç, demiş çavuşa. Kurada ben de çıktım. Daha kötüsü, Rüstem de. Taburla gitse daha mı koyardı bilmiyorum.

Kuradan sonra tabur hareket etti. Tozu toprağı, gürültüyü beraberinde götürdü. Esirler bile sustu anasını satayım. Sessiz

bir cehennem zebanisi gibiyiz. Sabah akşam sırayla devriye dönmekten başka yaptığımız iş yok. Çavuş, Rüstem'le beni eşleştirdi. Esir kampının doğu tarafı bende, diğer taraf Rüstem'in.

Gün ağarmadan kalktım. Baktım, Rüstem çoktan çadırdan çıkmış. Abdest aldım, namazımı kıldım. Esir kampının içinde pek hareket yok, varilin etrafında toplanmış, yüzüne su vuran birkaç Yunan'dan başka. Uyuyor gâvurlar. Uyansalar ne olacak, toprağa serilip yatacak, öğle karavanasında kalkıp tıkınacaklar, sonra yine aynı yerde pinekleyecekler. Akşam serinliğinde ortalıkta dolanacaklar, o kadar. Amma ne çene var pezevenklerde, hiç durmuyor! Bugün sıcak daha tahammül edilir olacak, belli. Eğer güneş doğarken sis gibi bir şey çöker, karşı dağlar görünmez olursa o günden hayır yok. Rutubetten boğulacağız demek bu. Şükür rabbime, dağlar jilet gibi gayet sarıh.

Havan topuyla delik deşik olmuş, kararmış tarlalardan hafif bir rüzgâr geldi. Kimbilir eskiden burası nasıl bir harman yeri idi! Güneşte parlayan koyu sarı başaklarla dolu olurdu elbet. Ya ötesindeki meşelik, nasıl gümrah, rüzgârla salınırdı! Şimdi sanırsın sonbahar gelmiş. Al yapraklar insanda dehşet uyandırıyor, ağaçlar kanıyor resmen.

Hey be rüzgâr, ne iyi ettin! Kaç yılın Topçu Memed'i şair olacak az kalsın. Bunların uyanacağı yok, bizim oğlan ne yapıyor? Gürültü etmeden o tarafa yürüdüm. Rüstem, suratı beş karış, bir ağaç dalının kabuğunu kasaturayla soyuyor. Elinden marangozluk gelir kerhanecinin, tahtayı konuşturur. Kafayı öne eğmiş, telörgünün ardına bakmadan, ha babam sıyrıyor dalı.

"Viyan'a görmüş adamım ben," diye kulağına bağırıverdim. Hesabım boşa çıktı, kılı bile kıpırdamadı. Fare mübarek, geldiğimi duymuş.

Homurdandı. Burdur gibi uyuz bir şehirden gelenin bu sözüne, aha şuracıktaki bağlı duran katırlar bile gülermiş. Bu defa dedi ben değilim, biliyorum. Mesele esirler, Trikupis'in adamları. Tabur İzmir'e yürürken bizim bunların başında kalmamız. Bir de ayak başparmağındaki iyileşmeyen yara.